

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 07 0 U 016774 24 Uvp
Sarajevo, 16.01.2025. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija Džerahović Emire, kao predsjednika vijeća, Babić Stanković Aleksandre i Jahjaefendić Jasmina, kao članova vijeća, te Hodžić Merhunise kao zapisničara, u upravnom sporu tužiteljice V.O. iz M., zastupane po punomoćniku Čilić Jerku, odvjetniku iz Ljubuškog, tuženog Federalnog ministarstva za pitanja branitelja i invalida Domovinskog rata Sarajevo, zbog nedonošenja rješenja po podnesenoj žalbi - šutnje uprave, u upravnoj stvari isplate novčanih potraživanja po izvršnoj ispravi, odlučujući o zahtjevu tužiteljice za vanredno preispitivanje sudske odluke, podnesenom protiv rješenja Kantonalnog suda u Mostaru, broj: 07 0 U 016774 19 U od 26.11.2021. godine, na nejavnoj sjednici održanoj dana 16.01.2025. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke se odbija.

Odbija se zahtjev tužiteljice za naknadu troškova postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Rješenjem Kantonalnog suda u Mostaru, broj: 07 0 U 016774 19 U od 26.11.2021. godine, odbačena je tužiteljčina tužba podnesena zbog šutnje uprave iz razloga što ista nije uređena u skladu sa nalogom tog suda i u skladu sa odredbama člana 10. i 20. Zakona o upravnim sporovima.

Protiv navedenog rješenja prvostepenog suda tužiteljica je, po punomoćniku, podnijela zahtjev za vanredno preispitivanje zbog povrede federalnog zakona i federalnog zakona o postupku osporavajući stav suda da tužba nije dopunjena u skladu sa traženjem suda, te ističući da je dostavljena potpuno izmijenjena tužba, ali da sud uopšte nije izvršio uvid u spis i utvrdio navedeno. U zahtjevu je istaknuto i da je shodno članu 26. Zakona o upravnim sporovima organ bio dužan izvijestiti sud da je donio akt što je propustio učiniti, ali je „to učinio tužitelj koji aktom nije zadovoljan“ čime su povrijeđene odredbe Zakona o upravnim sporovima, kao i Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda. Zbog svega navedenog predloženo je da se zahtjev za vanredno preispitivanje uvaži, pobijano rješenje preinači i usvoji tužba ili da se pobijano rješenje ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno rješavanje.

Tuženi organ je u odgovoru na zahtjev predložio da se isti odbije kao neosnovan, jer tužiteljica nije uredila tužbu, a uz to nije ni bilo šutnje uprave budući je donesen upravni akt.

Ovaj Sud je na osnovu člana 45. Zakona o upravnim sporovima ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 9/05) ispitao zakonitost pobijanog rješenja u granicama zahtjeva i povrede propisa iz člana 41. tog Zakona, pa je odlučio kao u izreci presude iz slijedećih razloga :

Iz stanja upravnog spisa proizilazi da je predmetni upravni spor pokrenut podnošenjem tužbe od strane tužiteljice, zastupane po stručnom punomoćniku advokatu. U tužbi je navedeno da joj je rješenjem prvostepenog organa priznato pravo na porodičnu invalidninu, da joj ista nije isplaćivana, pa je podnijela zahtjev za izvršenje rješenja kojim je priznato predmetno pravo u skladu sa članom 39. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica, da na njen zahtjev nije dobila odgovor zbog čega je uložila žalbu zbog šutnje uprave, da je prvostepeni organ donio rješenje od 06.03.2019. godine kojim je njen zahtjev odbijen, protiv koga je izjavila žalbu po kojoj nije riješeno. Nakon što je izložila razloge zbog kojih je rješenjem prvostepenog organa odbijen njen zahtjev i razloge zbog kojih isto smatra nepravilnim, predložila je da sud donese presudu kojom će se tužba uvažiti i poništiti rješenje Službe za društvene djelatnosti, opću upravu i branitelje Općine Čitluk, broj: 04-01-43-122/18 od 06.03.2019. godine, te dozvoliti izvršenje rješenja iste Službe broj: 04-01-43-122/18 od 02.07.2018. godine (kojim joj je priznato pravo na porodičnu invalidninu) na način da se obaveže tuženi da joj isplati novčane tražbine na ime zakonskih zateznih kamata na mjesečne invalidnine u iznosima od po =135,98 KM za svaki mjesec počev od 01.03.2017. godine do 10.12.2018. godine, zapljenom i prenosom novčanih sredstava koja se vode na transakcijskim računima Federacije Bosne i Hercegovine, Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, Federalnog ministarstva za pitanja branitelja i invalida Domovinskog rata Sarajevo na račun punomoćnika tužiteljice.

Budući je prvostepeni sud u toku prethodnog ispitivanja tužbe utvrdio da ista nije uredna u smislu odredbi člana 10. i 20. Zakona o upravnim sporovima koje regulišu podnošenje tužbe zbog šutnje uprave dopisom od 31.07.2019. godine pozvao je tužiteljicu n/r punomoćnika da uredi tužbu u skladu sa odredbom člana 20. stav 1. Zakona o upravnim sporovima, te dostavi dokaze da su ispunjeni uslovi propisani članom 10. i 20. istog Zakona ostavljajući rok za uređenje tužbe 10 dana od dana prijema dopisa, uz upozorenje da će se tužba odbaciti ukoliko tužiteljica ne postupi po navedenom dopisu.

Postupajući po ovom dopisu tužiteljica je dana 04.09.2019. godine dostavila dopunu tužbe u kojoj je ostala kod postavljenog zahtjeva da sud donese presudu kojom će se tužba uvažiti i poništiti rješenje Službe za društvene djelatnosti, opću upravu i branitelje Općine Čitluk, broj: 04-01-43-122/18 od 06.03.2019. godine, te dozvoliti izvršenje rješenja iste Službe broj: 04-01-43-122/18 od 02.07.2018. godine (kojim joj je priznato pravo na porodičnu invalidninu) na način da se obaveže tuženi da joj isplati novčane tražbine na ime zakonskih zateznih kamata na mjesečne invalidnine u iznosima od po =135,98 KM za svaki mjesec počev od 01.03.2017. godine do 10.12.2018. godine, zapljenom i prenosom novčanih sredstava koja se vode na transakcijskim računima Federacije Bosne i Hercegovine, Vlade Federacije Bosne i

Hercegovine, Federalnog ministarstva za pitanja branitelja i invalida Domovinskog rata Sarajevo na račun punomoćnika tužiteljice, a „ukoliko sad nađe da postavljeni zahtjev nije utemeljen“ navela je da „traži da sud udovolji alternativnom tužbenom zahtjevu“ i naloži tuženom da u roku od 15 dana odluči o njenoj žalbi izjavljenoj protiv rješenja Službe za društvene djelatnosti, opću upravu i branitelje Općine Čitluk, broj: 04-01-43-122/18 od 06.03.2019. godine, uz prijedlog za pokretanje disciplinskog postupka.

Cijeneći da tužiteljica nije, niti nakon izričitog naloga Suda sadržanog u dopisu od 31.07.2019. godine, izvršila uređenje tužbe na način određen naprijed navedenim odredbama Zakona o upravnim sporovima prvostepeni sud je na osnovu odredbe člana 24. tačka 2. Zakona o upravnim sporovima tužbu odbacio.

Donošenjem pobijanog rješenja prvostepeni sud nije povrijedio federalni zakon ili drugi federalni propis niti pravila federalnog zakona o postupku koja su mogla biti od uticaja na rješenje stvari, zbog čega je po ocjeni ovog Suda zahtjev za vanredno preispitivanje neosnovan.

Naime, odredbom člana 10. Zakona o upravnim sporovima propisano je da se upravni spor može pokrenuti i kad nadležni organ o zahtjevu, odnosno žalbi stranke, nije donio odgovarajući upravni akt u upravnom postupku, pod uslovima određenim u članu 20. istog Zakona ako se prethodno stranka pismeno obratila nadležnoj upravnoj inspekciji koja u roku od 30 dana nije postupila po njenom zahtjevu.

Članom 20. stav 3. istog Zakona propisano je da ako u upravnom postupku prvostepeni organ protiv čijeg akta je dozvoljena žalba nije u roku od 60 dana ili u posebnim propisom određeno kraćem roku donio rješenje po zahtjevu, stranka ima pravo svojim zahtjevom obratiti se drugostepenom organu, te protiv rješenja drugostepenog organa može pokrenuti upravni spor, odnosno ako u upravnom postupku drugostepeni organ nije u roku od 30 dana ili u posebnim propisom određenom kraćem roku donio rješenje, može pokrenuti upravni spor, kao da joj je žalba odbijena.

Imajući u vidu citirane zakonske odredbe proizilazi da je važećim Zakonom o upravnim sporovima predviđena mogućnost pokretanja upravnog spora zbog „šutnje uprave“, ali je za takve situacije članom 36. stav 4. istog Zakona propisano da kada je tužba podnesena na osnovu člana 20. ovog Zakona, a sud nađe da je opravdana, presudom će uvažiti tužbu i odrediti u kojem smislu će nadležni organ donijeti rješenje, a nije predviđena mogućnost da stranka u sporu „šutnje uprave“ izdejstvuje od suda donošenje rješenja koje zamjenjuje akt nadležnog organa.

Takva pravna mogućnost postojala je prema odredbama ranijeg Zakona o upravnim sporovima („Službene novine Federacije BiH“, broj: 2/98 i 8/00) čijim je članom 38. stav 6. bilo propisano da kada je tužba podnesena na osnovu člana 22. tog Zakona, a sud nađe da je opravdana, presudom će uvažiti tužbu, poništiti osporeni upravni akt i odrediti u kojem smislu će nadležni organ donijeti rješenje ili će presudom sam riješiti upravnu stvar.

Kako, dakle, odredbama važećeg Zakona o upravnim sporovima u slučaju šutnje uprave nije propisana mogućnost da sud poništi osporeni upravni akt ili presudom sam riješi upravnu stvar, što tužiteljica traži podnesenom tužbom, to je

zahtjev tužbe nedopušten, a tužba nije uređena u skladu sa izričitim nalogom prvostepenog suda.

Pri tome nije od značaja što je u podnesku od 04.09.2021. godine tužiteljica navela da traži donošenje alterantivnog zahtjeva iz razloga što odredbama Zakona o upravnim sporovima nije predviđena mogućnost postavljanja alternativnog zahtjeva, kao mogućnosti isticanja dva ili više tužbenih zahtjeva koji su u međusobnoj vezi i traženje da sud usvoji slijedeći od tih zahtjeva ako nađe da onaj koji je u tužbi istaknut ispred njega nije osnovan, a niti se odredba člana 55. stav 4. Zakona o parničnom postupku može primjenjivati na osnovu odredbe člana 55. Zakona o upravnim sporovima. Naime, odredba člana 55. Zakona o upravnim sporovima propisuje shodnu primjenu odgovarajućih odredbi zakona kojim je uređen parnični postupak, a priroda alternativnog zahtjeva (uslovne objektivne alternacije) nije svojstvena upravnom sporu u kome se ocjenjuje zakonitost upravnog akta ili rješava po tužbi zbog šutnje uprave na način kako je propisano odredbama Zakona o upravnim sporovima.

Budući da tužiteljica, zastupana po stručnom punomoćniku advokatu, i pored poziva i pouke u kom pravcu je potrebno otkloniti nedostatke tužbe i pored ukazivanja na posljedice koje će nastati u slučaju nepostupanja po traženju Suda, nije dostavila uređenu tužbu, to je ista pravilno odbačena u smislu odredbe člana 24. stav 1. i 2. Zakona o upravnim sporovima obzirom da se radi o nedostacima tužbe koji su takvi da sprečavaju rad Suda u smislu naprijed citiranih zakonskih odredbi.

Iz navedenih razloga zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke je neosnovan pa je ovaj Sud primjenom člana 46. stav 1. Zakona o upravnim sporovima isti odbio kao neosnovan.

Kako tužiteljica nije uspjela u ovom upravnom sporu, to je odbijen i zahtjev za naknadu troškova postupka, na osnovu odredbe člana 386. Zakona o parničnom postupku, koji se primjenjuje shodno odredbi člana 55. Zakona o upravnim sporovima.

Zapisničar

Hodžić Merhunisa, s.r.

Predsjednik vijeća

Džerahović Emira, s.r.